A. D. 1890.

CURRENDA XVIII

Nr. 2556.

Podajemy niniejszem do wiadomości Wielebnym Xiężom Expozytom nowe rozporządzenia dotyczące sporządzenia fasyi z dochodów do 15. września b. r. najdalej.

Odpis. *K. k. Ministerium für Cultus und Unterricht* *Nr. 13919.*

An Seine Excellenz, den Herrn k. und k. wirklichen geheimen Rath, Statthalter für Galizien, Lodomerien und das Grossherzogthum Krakau etc.

Dr. Kasimir Grafen Badeni.

Hochgeborener Graf!

Behufs Ausführung des Gesetzes vom 13. April l. J. R. G. B. Nr. 65, betreffend die Aufbesserung der Congrua der römisch-katholischen und griechisch-katholischen exponirten Hilfspriester, welches zufolge §. 2 ebendort am 1. l. Mts. in Wirksamkeit getreten ist, beehre ich mich Euer Excellenz zu eröffnen, dass denjenigen exponirten Hilfspriestern, welche sich bereits im Genusse einer Congruaergänzung aus dem Religionsfonde befinden, die aus dem bezogenen Gesetze resultirende höhere Congruaergänzung *von Amtswegen* vom 1. Juli l. J. an anzuweisen, beziehungsweise flüssig zu machen ist.

Jene exponirten Hilfspriester aber, welchen mit Rücksicht auf ihr ausreichendes Localeinkommen nach dem Gesetze vom 19. April 1885, R. G. B. Nr. 47, kein Anspruch auf eine Congruaergänzung aus dem Religionsfonde zustand und die erst infolge der mit dem Gesetze vom 13. April 1890, R. G. B. Nr. 65, erhöhten Exposițen-Congrua in den Genuss einer Ergänzung aus dem Religionsfonde zu treten haben, sind mittelst einer allgemein gehaltenen Aufforderung der Ordinariate zu veranlassen, die nach dem Gesetze vom 19. April 1885, R. G. B. Nr. 47, und der Durchführungs-Verordnung zu diesem Gesetze vom 20. Jänner 1890, R. G. B. Nr. 7. eingerichteten Einbekenntnisse ihres Localeinkommens im Wege der Ordinariate zur vorschriftsmässigen Richtigstellung und Flüssigmachung der hienach sich ergebenden Congruaergänzungsbeträge binnen einer angemessen festzusetzenden Frist einzubringen.

Ich ersuche Eure Excellenz, auf die besondere Beschleunigung der bezüglichen Amtshandlungen fördernden Einfluss zu nehmen, damit die Exposițen sobald als möglich in den effectiven Genuss des ihnen gesetzlich gebürenden höheren Bezuges treten.

Wien am 12. Juli 1890.

C. k. Namiestnictwo. L. 51959.

W załączeniu udziela się Najprzewielebniejszemu Ordynaryatowi odpis reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 12. lipca 1890. l. 13919 dotyczący wykonania ustawy z 13. kwietnia 1890. dz. p. p. Nr. 65 z uprzejmém wezwaniem, by w myśl ustępu II. tego reskryptu, zechciał polecić tym expozytom, którzy ze względu na dostateczny dochód własny nie mieli prawa do żądania uzupełnienia dotacyi z funduszu religijnego, by przedłożyli tu w drodze Najprzewielebniejszego Ordynaryatu sporządzone po myśli ustawy z 19. kwietnia 1885 Dz. p. p. Nr. 47 i rozporządzenia Ministeryalnego z 20. stycznia 1890 Dz. p. p. Nr. 7. wyjawy dochodów swych expozytur a to najpóźniej do 15. września 1890.

Lwów dnia 25. lipca 1890.

W zastępstwie:

Liedl.

W myśi tych rozporządzeń zechcą wszyscy Wielebni Xięża Expozyci najdalej do końca tego miesiąca b. r. przesłać fasye do W. c. k. Namiestnictwa przez Konsystorz Biskupi. Wzory do sporządzania fasyi znajdą Wielebni Xięża Expozyci już to w najnowszej ustawie kongrualnej z b. r. w kurendzie ogłoszonej już też w kurendzie z 1885. Fasye te dlatego wcześniej mają być przesłane do Konsystorza Biskupiego, aby takowe przed odesłaniem do W. c. k. Namiestnictwa można dokładnie przejrzeć.

W Y K A Z

wybierzmowanych w czasie wizyty kanonicznej w roku 1890 od 16. czerwca do 6. sierpnia w dekanatach: Bobowskim, Czchowskim i Tymbarskim.

I. W dek. Bobowskim wybierzmowano osób:
w parafiach: Ciężkowice 1220 — Jastrzębia 655 — Bruśnik 627 — Bobowa 922 — Wilczyska 920 — Lipnica wielka 805 — Korzenna 582 — Siedlce 917 — Mogilno 514 — Krużlowa 741 — Grybów 2373 — Ptaszkowa 474 — Rożnów 488 — Tropie 644 — Podole z Przydonicą 860. Razem 12,742.

II. W dekanacie Czchowskim wybierzmowano osób:
w parafiach: Polešnica 672 — Zakliczyn 1784 — Olszyny 460 — Gwoździec 310 — Domosławice 376 — Czchów 1146 — Złota 300 — Biesiadki 50 — Gnojnik 398 — Tymowa 647. Razem 6604.

III. W dekanacie Tymbarskim zostało wybierzmowanych:
w parafiach: Olszówka 775 — Niedźwiedź 2704 — Mszana dolna 2517 — Kasina wielka 593 — Skrzydlna 841 — Dobra 1921 — Tymbark 1074 — Słopnice królewskie 1342 — Limanowa 2160 — Łososina górna 1702 — Nowe Rybie 835 — Szyk 292 — Wilkowisko 298 — Szczyrzyc z Górą św. Jana i Jodłownik 1479. Razem 18,533.

I.	W dekanacie	Bobowskim	12742
II.	„	Czchowskim . . .	6604
III.	„	Tymbarskim . . .	18533
		Suma ogólna . . .	37,879

Nadto konsekrował Najprzewielebniejszy X. Biskup: Kościół w Olszynach — Nowy Ołtarz wielki w Nowym Sączu — poświęcił fundamenta (kamień węgelny) pod nowy kościół w Mszanie dolnej, oraz dzwon nowy w Skrzydlnej.

Tarnów dnia 7. sierpnia 1890.

Książeczka modlitewna dla dzieci szkolnych.

X. W. Gadowski wydał książeczkę p. t. „Hosanna". Zaleca się ona doborem treści równie jak ścisłem zastosowaniem do praktyki szkolnéj. Modlitwy i ćwiczenia w niéj podane są po większéj części odpustami nadane, i oparte są na wzorach wypróbowanych mistrzów życia duchownego. Znaczki oparte na praktyce szkolnéj rozdzielają materyał na wszystkie stopnie nauki w szkole ludowéj, w zastósowaniu do nowego planu nauki religii. Wskazówki podane w uwagach mogą zastąpić rodzicom i katechetom osobne dziełka o sposobie przygotowania dzieci: do przyjęcia I. Komunii św, do Spowiedzi św., do korzystania ze Mszy św., i t. p. Obok tych zalet wewnętrznych odznacza się książeczka na zewnątrz poczytnym drukiem, dobrym papierem, piękną i trwałą oprawą w angielskie płótno, a zarazem nader przystępną ceną (egz. zwykły tak dla chłopców jak dla dziéwcząt = 30 ct., egz. ozdobny = 40 ct., egz. oprawny w skórkę = 60 ct.) Dlatego téż książeczkę wspomnianą Przewielebnym Duszpastérzom i Katechetom gorąco zalecamy.

Widząc zaś, że jedną z głównych przyczyn wzmagającego się indyferentyzmu religijnego było ograniczanie się katechety na rolę nauczyciela religii, a osłabnięcie działalności kapłańskiej i pasterskiéj (w duchu józefinizmu), — pragniemy, aby praktyczną stronę wychowania religijnego, i ćwiczeń religijnych u dziatwy coraz szerzéj uwzględniano, bo chociaż dobra znajomość katechizmu jest rzeczą niezbędnie potrzebną, to nie mniéj jest pewném, że dzieci wtenczas dopiero wyrosną na „*praktykujących*" katolików, gdy się nauczą dobrze słuchać Mszy św. godnie i często przyjmować Sakramenta św., i dobrze się modlić, oraz gdy te praktyki uświęcające przejdą u nich w nawyknienie ożywione zamiłowaniem ku życiu religijnemu. Przypominamy tedy, aby Przewielebni XX. Duszpasterze i Katecheci baczną zwracali uwagę na życie religijne dziatwy, i usuwali wszelkie niewłaściwe książeczki modlitewne, których tyle niestety do rąk dzieci się dostaje. Natomiast chcemy i zarządzamy niniejszém, aby we wszystkich

szkołach ludowych naszéj dyecezyi używały dzieci jednéj tylko książeczki „Hosanna“, obecnie zaleconéj. P. T. XX. Katecheci wciągną odnośne działy książeczki w plan katechizacyi, stósownie do nowego planu nauki religii, i przekonywać się będą w kościele, czy dzieci właściwe odmawiają modlitwy. Zachęcamy nadto, aby Przewielebni XX. Duszpasterze i Katecheci spisywali odnośne doświadczenia i omówili je przy okazyi przyszłych konferencyj dekanalnych. Wszystkie praktyczne wskazówki, które za stósowne uznamy, znajdą uwzględnienie w przyszłém wydaniu książeczki „Hosanna“.

Książeczka jest do nabycia tylko u ks. W. Gadowskiego, wicerektora Seminaryum duchownego w Tarnowie.

Tarnów dnia 12. sierpnia 1890.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO

W Tarnowie, dnia 13. sierpnia 1890.

IGNACY
Biskup.

Stanisław Walczyński
Kanclerz.

W drukarni Józefa Styrny w Tarnowie, 1890. Nakładem Kleru Dyecezalnego.